

 novoles

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Gorazd Kosmina, Majda Medved, Stanka Snidaršič, Tatjana Šoško, Jože Novinec, Vid Fajdiga. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n. sol. o. Novo mesto – Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3300 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Grafična priprava in tisk: Tiskarna Novo mesto. Poština plačana na pošti 68561 Straža pri Novem mestu.

straža pri novem mestu,

leto XXVI, 30. maj 1989

številka 5 ✓

Iz vsebine:

- poročilo o poslovanju v l. 1989
- pogovarjali smo se
- pripombe na SaS o reševanju stanovanjskih vprašanj
- znanje, ustvarjalnost, podjetnost
- zdravniški prispevek
- obiskal nas je Tone Pavček
- inovator
- ekološka akcija
- počitniške kapacitete
- koficek za naše otroke
- uvedba vrednostnih bonov
- razpisi

Poročilo o poslovanju v letu 1989

Doseganje planskih ciljev

Analiza poslovanja v letu 1988 je pokazala, da kljub nekaterim dobrim organizacijskim in proizvodnim prijemom še vedno dose-gamo prenizko proizvodnjo in prodajo na zaposlenega, glede na obstoječo vrednost osnovnih sredstev in razpoložljive kapacitete. Zato smo si z lanskim planom zastavili naslednje globalne cilje:

- pozitivno poslovanje delovne organizacije
- doseganje eksterne realizacije v višini 6 mio USD mesečno, kar bi dosegli s povečano produktivnostjo in prodajo za 20 %
- sprememba strukture izdelkov v korist dohodkovnejših progra-mov
- znižanje nekurantnih zalog
- dodatno zaposlovanje strokovnih kadrov in izpeljava reorganiza-cije
- zagotavljanje tekoče likvidnost in izboljšati strukturo virov financi-ranja
- dolgoročno vlagati sredstva v tiste projekte, ki so ekonomsko zanimivi in dajejo hitre rezultate.

Glede na dejstvo, da v proizvodnji nimamo izdelkov, ki imajo izgubo na substanci, po drugi strani pa možnost prodaje v izvozu, so cilji realni in le povečanje proizvodnje omogoča nižje stroške na enoto proizvodnje in s tem boljši rezultat poslovanja.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

	Plan 89	I. – III. 89	INDEKS na plan
Proizvodnja (v norma urah)	820.630	680.453	82,9
Zaposleni	2912	2917	100,2
Produktivnost			82,7
Izvoz (v 000 USD)	8.314	5.631	68

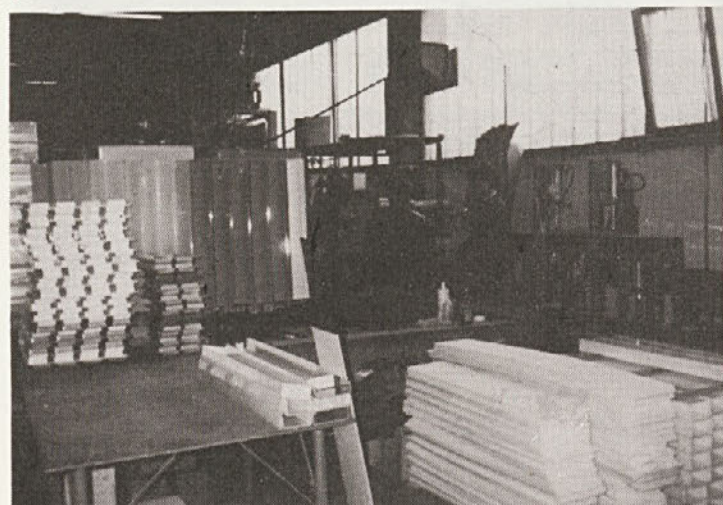
EKSTERNA REALIZACIJA V 000 USD:

			Verižni indeks
januar	89	4.655	–
februar	89	4.487	96
marec	89	5.275	117
Povprečje	I. – III.	4.805	
april	89	5.714	108

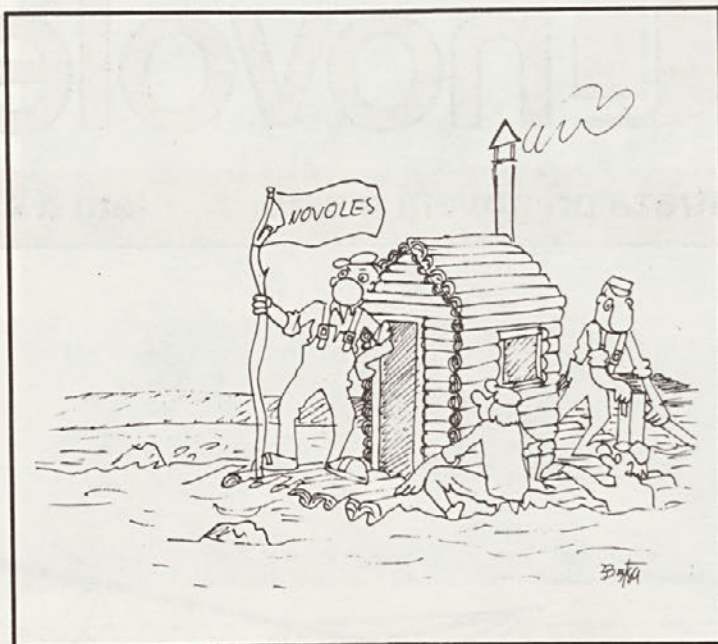
Ker se cilji, zastavljeni z letnim planom, niso uresničevali, smo pri planu za drugo četrtletje sprejeli dodatne ukrepe, ki naj bi omogočili izpolnjevanje z letnim planom zastavljenih ciljev:

- v aprilu, maju in juniju bomo delali vse proste sobote
- kolektivni dopust in remonte ob prvomajskih praznikih smo skrčili na minimum (od 11 dni na 7 dni), s tem da se prosti dnevi nadome-stijo z delovnimi sobotami
- zagotovili bomo dodatne prihranke na stroških in znižali zaloge na stanje 1. 1. 1989.

S temi ukrepi bomo pridobili dodatno realizacijo 2,5 mio USD ob dodatnih deset delovnih dnevih in s prihranki zagotovili pozitivno poslovanje delovne organizacije v drugem četrtletju. Lahko ugotav-ljamo, da so se cilji v aprilu uresnili, saj smo eksterno prodali 5,7 mio USD, kar je skladno z dinamičnim mesečnim planom za drugo četrtle-tje.

Detajl iz proizvodnje v TKO

ZALOGE, LIKVIDNOST IN POSLOVNI REZULTAT

Stanje zalog po stalnih planskih cenah leta 1989 je bilo:

	1. 1.	31. 3.	indeks
surovine in mat.	36.571	42.064	115
nedokonč. proiz.	28.073	26.680	95
gotovi izdelki	35.396	36.541	103
SKUPAJ	100.040	105.285	105

Zaloge so se fizično povečale. Material in surovine sezonskih nabav lesa (hlodi in žagan les), pa tudi zaradi tega, ker so bile zaloge na začetku leta minimalne. Nedokončana proizvodnja in gotovi pro-izvodi so večji zaradi nižjega obsega proizvodnje od planirane. Poudariti moramo, da smo zaloge v zadnjih dveh letih znižali fizično skoraj za polovico.

Stanje kratkoročnih kreditov je bilo naslednje (v mio din):

	1. 1.	31. 3.	30. 4.	indeks na 1. 1.
priprava izvoza	4.600	4.600	5.600	121
izvoz. krediti	9.565	23.509	29.995	313
likvidnost. krediti	25.933	31.083	34.380	132
SKUPAJ:	40.098	59.192	69.975	175

Od vseh kreditov so se najbolj povečali izvozni krediti zaradi zni-ževanja izvoza po kontokorentu in povečanja generalnega izvoza. Kljub temu pa smo imeli v tem obdobju precejšnje likvidnostne težave pred-vsem zaradi neusklajene dinamike prilivov in odlivov finančnih sred-stev.

Pri izvajanju finančne politike smo vključeni v tri temeljne poslovne banke. Zaradi naraščajoče inflacije in relativno počasnejšega sprem-ljanja bank s krediti, imamo sedaj razmerje kreditov od bank in naših deležev v bankah 1 : 1. V nekaterih bankah pa celo nižje kredite od naših vlog v bankah.

Za najete kredite smo plačali naslednje obresti (v mio din):

	1. 1988	X. – XII. 88	I. – III. 89
revalorizacijske	35.509	18.179	31.359
realne	6.263	2.067	2.170
SKUPAJ:	41.772	20.246	33.529

Z naraščajočo inflacijo naraščajo tudi obresti. Tako smo jih letos v teh mesecih plačali nekaj manj kot lani v celem letu.

Nizek obseg prodaje in nesorazmerno povečanje glavnih vhodnih surovin so povzročili, da je nastala v prvih dveh mesecih izguba v višini preko 9 milijard din.

Podatkov o rezultatih poslovanja za marec še nimamo, vendar pa ocenjujemo, da se je izguba zaradi bistveno večje prodaje znižala na okoli 2–3 milijarde din, za april pa pričakujemo poslovni rezultat brez izgube. Prav tako za prihodnje obdobje predvidevamo, da ob doseženi planirani prodaji ne bomo poslovali z izgubo.

Osební dohodki

Povprečni osební dohodki so bili:

– januar	1.256.000 din
– februar	1.646.000 din
– marec	1.853.000 din
– april	2.312.000 din

Povpr. I.–IV. 1.774.000 din

Indeks povečanja na I.–IV. 88 je 389.

Z mesečnimi povečanju skušamo slediti inflaciji, pa tudi planiranim razmerjem delitve dohodka.

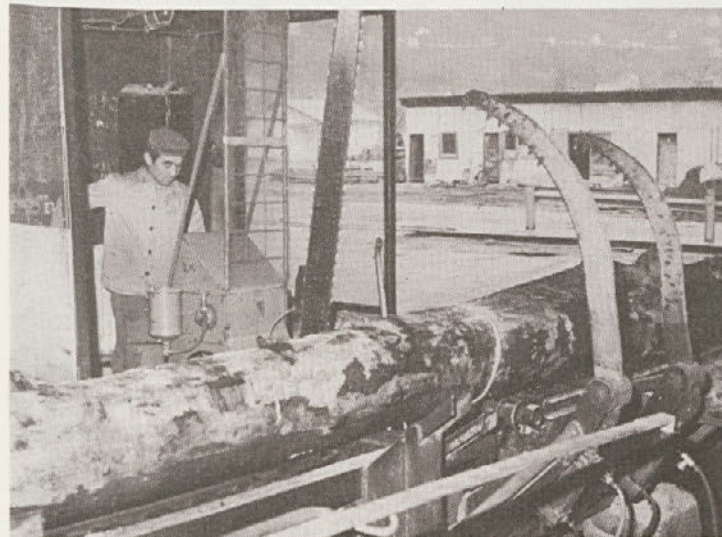
ZAPOSLOVANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Od začetka leta 1987 smo nadaljevali z začetimi sanacijskimi ukrepi tudi na področju zaposlovanja in izobraževanja. Osnovne usmeritve so bile:

- zmanjševanja števila zaposlenih delavcev
- izboljšanje kvalifikacijske strukture
- prerazporejanje dela režije v proizvodnjo

Gibanje zaposlenih in KV struktura od 1. 1. 1987 dalje:

1. 1. 1988	2997
31. 12. 1989	2927
april 1989	2917

Tukaj se začne proizvodnja TVP

Kvalifikac. struktura	1987	1988
I. stopnja	56,5 %	53,5 %
II. in III. st.	6,9 %	6,6 %
IV. stopnja	20,9 %	22,7 %
V. stopnja	11,6 %	11,7 %
VI. stopnja	2,2 %	2,8 %
VII. stopnja	1,9 %	2,5 %

Plan zaposlovanja za 1. 1989 predvideva stanje zaposlenih 31. 12. 1989 2874 delavcev.

IZOBRAŽEVANJE:

Še vedno imamo veliko odstopanje med dejansko izobrazbo in izobrazbo, ki se zahteva za opravljanje del in nalog.

Zato smo izobraževanju posvetili veliko pozornosti in tudi finančnih sredstev.

V letu 1988 je bilo izvedenih veliko oblik izobraževanja od:

- funkcionalnega
- študij ob delu
- štipendije

Funkcionalno: 631 delavcev

Študij ob delu: 104 delavci

Štipendisti: 180 delavcev

V šolskem letu 1989/90 bomo ponovno odprli dislocirani oddelek V. stopnje (lesar–tehnik) v Novem mestu.

Tržna preusmeritev – nalogo izvajamo dosledno s tem, da se delež trga ZDA stalno zmanjšuje v korist izvoza na druga zanimivejša tržišča. V končni viziji predvidevamo v strukturi izvoza v ZDA cca 40 %, 50 % Evropa in druge konvertibilne države, ter cca 10 % kliringa.

DOLGOROČNE USMERITVE PRI SANACIJI DO NOVOLES

- Tesnejše povezovanje s tujimi partnerji oz. kapitalom. Razširitev kooperacij in JOINT – VENTURE v naših tovarnah (TVP, TAP, TKO...)
- Pospešen razvoj uspešnih programov (sanit. oprema, akrilati, pohištveni elementi...) s sredstvi partnerjev, fondov za nerazvite, razvojni dinar – skratka te naložbe ne smejo poslabševati tekoče likvidnosti
- Ustanovitev lastnih oz. vstop v mešana podjetja v tujini – predvsem kot odskočna deska za Evropo po l. 1992.
- Uvajanje sodobnih metod za vodenje in obvladovanje poslovnih procesov (Vizjak)
- Intenzivno jačanje tržno–razvojne funkcije v Novolesu – predvsem z močnim kadrovanjemv tej smeri
- Stabilizirati prenovljene proizvodne programe in se na njih optimalno organizirati
- Stalna skrb za rast kvalitete proizvodov in stalno funkcionalno izobraževanje kadrov.

Pogovarjali smo se

Neugodna gospodarska gibanja, ki smo jih zabeležili v prvih mesecih letošnjega leta, so narekovala, da iztisnemo vse rezerve in vložimo maksimalne napore, da jih presežemo. Zato mirno lahko rečemo, da smo v mesecu aprilu delali s povečanim tempom, tudi na praznike in proste sobote. Naš trud je bil v določeni meri tudi poplačan. V nekaterih tozdih in v nekaterih obratih so bili doseženi dobri rezultati: TOZD primarna predelava lesa je presegla svoje planske obveznosti za 12 %, TOZD TKO za 9 %, znotraj tozda FPL obrat TPE za 23 %, TOZD SIGMAT je po daljšem času 100 odstotno izpolnil svoj mesečni plan. Opozoriti velja, da so bila prizadevanja za čimboljše doseganje planov prisotna tudi v ostalih obratih in tozdih, žal pa predvsem objektivne okoliščine (spremenjeni programi, male serije, programska neutečenost ipd.) niso omogočile takega doseganja planov. Zagotovo velja, da so bili vloženi veliki napor, ki so prinesli tudi otipljive rezultate. O tem smo se pogovarjali z nekaterimi delavci.

Stane Šepec, obrat vezanega in slojastega lesa

V Novolesu sem že 20 let. To je kar dolga doba, priznati moram, da smo v Novolesu, vsaj v našem obratu, redno pridno delali, vendar smo v zadnjem času še povečali delovno vnemo. Naši šefi nam govorijo, da moramo več delati in bolje delati. Tega se tudi držimo. Delamo tudi v nočnih izmenah in kolikor vem, smo dosegli tudi dobre rezultate. Pri pomnil bi pa rad, da na našo storilnost vplivata: dober osebni dohodek in dobra roba v proizvodnji. Če tega ni, nimamo veselja do dela. Moji sodelavci imajo veliko pripomb na normo, ki je skupinska in kot taka zahteva neprestano usklajevanje želja in potreb posameznikov. Če bomo ohranili tak tempo dela, menim, da je Novolesu zagotovljena bodočnost.

Alojz Jordan, obrat vezanega in slojastega lesa

Že 25 let delam v Novolesu. Aprila smo delali na proste sobote in v nočnih izmenah. Priznati je treba, da smo se trudili. Res je, da je naš trud poplačan, dosegli smo dobre rezultate, naš obrat dobro stoji, žal pa je celoten Novoles še vedno v izgubi. Zato predlagam sledeče:

dajemo 4 proste sobote zastoj in s tem pokrijmo izgube v Novolesu! Takega mnenja so tudi moji sodelavci. Z neprestanimi nadurami ne bomo ničesar rešili. Z delom in odnosi v našem obratu sem zelo zadovoljen. Tu smo kot ena velika družina. Mi v obratu večkrat slišimo kritike iz drugih obratov, češ, da imamo visoke plače. Mislim, da so te kritike v celoti neupravičene. V našem obratu smo zaradi narave proizvodnje prisiljeni na intenzivno delo. Pri nas se ne da »zabušavat.« Za primer naj navedem TDP (obrat stolov Straža). Tam lahko delavec v osmih urah preseže normo za toliko, da lahko v nadurah samo še popravlja. Tako delavec pridobi višek ur, produktivno jih pa ne izkoristi. V našem obratu to ni mogoče. Omenil bi še rad, da imamo vse premalo naglašeno odgovornost za slabo delo, zato smo po kvaliteti tako na slabem glasu.

Silva Kavšček, obrat vezanega in slojastega lesa

V Novolesu sem zaposlena od l. 1966 in kar takoj naj povem, da moramo delati sedaj, oprostite izrazu, kot živine. Na delo smo navajeni in radi delamo, žal pa za naš trud nismo ustrezno plačani. Če še upoštevamo to, da smo pretežno starejši ljudje in to predvsem ženske, so naši napor, res veliki. V našem obratu se ne da »športat«, kot to lahko počnejo v drugih obratih. Menim, da Novoles ima perspektivo, samo delati je treba.

Marica Peričak, suhi oddelek, TOZD TKO

V našem tozdu delamo v zadnjem času zelo intenzivno. Veliko nadur in prostih sobot smo opravili. Povečane imamo tudi norme, zelo, zelo moraš biti priden, če jih hočeš preseči 10 %, več jih skorajda ne moreš. V našem oddelku smo morda delavke prikrajšane, saj je učinek dela odvisen izključno od naših rok. Naši delokrogi so zato pre nizko ocenjeni v primerjavi z delokrogi na strojih Novoles kot firma je ugledna in upam, da bo taka tudi ostala.

Pogovarjali smo se

Drago Grgurič, mokri oddelek, TOZD TKO

V TKO sem tri leta, prej sem delal v ZRN v ugledni firmi BMW. Naš tozid je zelo dobro urejeno podjetje. Lahko ga primerjamo z nemškimi podjetji. Imam soseda, ki dela v tovarni BETI, pa se ne more tako pohvaliti. Tudi Novoles v celoti je dobra firma. Razlika med nemškim podjetjem in našim TKO in Novolesom je pa vendarle v nečem bistvenem, v osebnih dohodkih. Naši osebni dohodki so v primerjavi z življenjskimi stroški resnično nizki. Ta primerjava seveda ne velja samo za Novoles. Želim, da bi bil naš TKO še naprej tako dobro organizirana firma.

Liljana Turk, TPE, strojni oddelek

V tem obratu sem 11 let. Naše delo je razmeroma naporno, predvsem za ženske. Zadnje čase delamo nadure, na kar tukaj nismo navaženi. To vzbuja pri ljudeh nezadovoljstvo. Jaz pa pravim tako, dokler imamo delo, imamo tudi bodočnost. Zato rada delam, tudi ob prostih sobotah. Bojim se pa tega, da bi že naslednji mesec ostali brez dela. Rada bi pripomnila tudi to, da »stari« delavci prizadevneje delamo kot mladi. Kot sem že rekla rada delam in sem vesela, če imam dovolj dela, pripomnila bi pa tudi rada, da bi morali naši osebni dohodki slediti povečanemu obsegu dela.

Anica Kovačič, obrat TPE, furnirnica

V tem obratu sem od l. 1979. Kot vidite sem dala skozi vse faze spreminjanja našega obrata. Sedaj imamo končno veliko dela, če to upoštevamo, lahko rečemo, da nam gre dobro. Žal pa osebni dohodki ne ustrezajo našemu vloženemu trudu. Naš delovni urnik je natrpan, delati moramo vse sobote. Ljudje nad tem godrnjajo in zadovoljstvo upada. Če temu dodamo še našo prakso, da nimaš besede, da ne moreš na nič vplivati, postaneš še bolj nezadovoljen. Bojim se, da smo pri nas začeli fizično delo le preveč podcenjevati. Naše norme so zelo »našpnanane«, resnično se moraš truditi, da jih dosežeš. Zavedamo se, da moramo v teh kriznih časih veliko delati, menim pa, da bi morali biti osebni dohodki bolj usklajeni z vloženim delom.

V intervjuju s tov. Tonetom Špelkotom ob prejemu priznanja »Delo in zdravje« se nam je vrnila neljuba napaka. V naslovu smo namesto Delo in zdravje napisali Delo in znanje. Za napako se opravičujemo!

PRIZNANJE DELO IN ZDRAVJE

Ing. Anton Špelko

*za pionirsko delo pri razvoju kompleksnega
zdravstvenega varstva delavcev lesnega
kombinata NOVOLES in za tvorno in
uspešno sodelovanje s službo medicine dela
v Novem mestu*

Sekcija za medicino dela ZZD - SZD

*Univerzitetni inštitut za medicino dela,
prometa in športa
v Ljubljani*

Rogaška Slatina, 17. marca 1989

Direktor inštituta
Špelko

*Predsednik komisije
za podeljevanje priznanj*

Predsednik sekcije
Špelko

Pripombe na SaS o reševanju stanovanjskih vprašanj

Na podlagi SaS o reševanju stanovanjskih vprašanj, ki je bil v javni obravnavi na TOZD so prišle pripombe TOZD PPL, TAP, SIGMAT in družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Skupina v sestavi Grabnar Marjan, Gole Ada in Horvat Darja je pripombe obravnavala in pripravila obrazložitev le-teh.

O pripombah je razpravljala tudi kolegij generalnega direktorja na seji 15. 5. 1989, DS DO pa jih bo obravnaval na 1. seji predvidoma v začetku junija.

PRIPOMBE IZ TOZD PPL

1. Splošna pripomba: Potrebno je spremeniti politiko reševanja stanovanjskih vprašanj v tem smislu, da si je kot prvo vsak delavec dolžan sam rešiti svoj stanovanjski problem, delovna organizacija pa mu pri tem le pomaga.

Odgovor: Že osnutek sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto vsebuje temeljno načelo, da si mora v prvi vrsti vsak sam reševati stanovanjsko vprašanje in da to ni dolžnost družbe. To načelo upoštevamo tudi v naši delovni organizaciji, vendar pa trenutna gospodarska situacija delavcem onemogoča, da bi poskušali sami rešiti svoj stanovanjski problem, delovna organizacija pa bi mu pri tem le pomagala.

2. 10. člen: Stanovanjski standardi so tako visoki, da se nam zdijo nedosegljivi.

Odgovor: Stanovanjske standarde določati z Zakonom o stanovanjskih razmerjih.

3. 15. člen: Upoštevati bi bilo treba tudi ostalo premoženje delavca.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Ta predlog je bil že večkrat podan, vendar pa v praksi ni izvedljiv v celoti, saj razpolagamo le z podatki uprave za družbene prihodke, ki pa ne zajemajo celotnega premoženjskega stanja in jih zato ne moremo uporabljati.

4. 15. člen: Samohranilstvo je premalo točkovano.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Glede na to, da samohranilec(ka) uživa še druge privilegije menimo, da to število točk zadostuje.

5. 16. člen: Pri udeležbi druge DO je potrebno upoštevati realno vrednost stanovanja ali pa sofinansiranje izvajati le po nakupu novih stanovanj.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Vrednost starega stanovanja določi stanovanjska skupnost, če menimo, da je stanovanje vredno več si lahko izberemo tudi svojega cenilca, ki bi določil vrednost stanovanja, vendar pa bi bila ta cena lahko celo nižja, vse to pa bi bilo povezano z večjimi stroški. Tudi ostale delovne organizacije koristijo cennitve samoupravne stanovanjske skupnosti.

6. 17. člen: Vsako leto čakalne dobe naj bi se točkovalo z 10 točkami ali več.

Odgovor: Pripomba se delno upošteva

Člen 17. se glasi:

6 in več let	100 točk
5 let	80 točk
4 leta	60 točk
3 leta	40 točk
2 leti	20 točk
1 leto	10 točk

7. 18. člen: 18. čl. je potrebno uskladiti z 17. čl. kjer se čakalna doba točkuje že za prvo leto.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Čakalne dobe ne smemo enačiti z delovno dobo.

8. 19. člen: Nepotrebnost 19. člena.

Odgovor: Ker so upokojeanci izenačeni z ostalimi delavci menimo, da se ta člen še ne sme črtati in da moramo tudi upokojeince med katerimi pa so lahko tudi borci upoštevati pri reševanju stanovanjskih vprašanj.

9. 22. člen: Za točkovanje po tem kriteriju nima ustrezne evidence, torej lahko dobi nekdo točke za nekaj, kar nam ne bo potrebno izpolniti in kar se na splošno ne izvaja (obrestovanje).

Odgovor: Evidence delavcev, ki so podpisali izjavo o izpraznitvi družbenih stanovanj obstajajo. Praksa dodeljevanja posojil v DO NOVOLES pa tudi kaže, da so vsi podpisniki izjav družbeno stanovanje izpraznili v roku.

10. Kriteriji za kadrovska stanovanja.

Odgovor: Pripomba je upoštevana že s strani družbenega pravobranilca samoupravljanja.

11. 34. člen: Za plačilo lastne udeležbe je treba upoštevati premoženjsko stanje in ne samo OD.

Odgovor: Upoštevati moramo zakon, ki nas napotuje na upoštevanje izkazljivega dohodka.

12. 35. člen: Zakaj se v tem členu lahko uporablja revalorizirana vrednost?

Odgovor: Tudi v tem primeru določi vrednost stanovanja (valorizirano) stanovanjska skupnost. Te podatke uporabljajo tudi vse ostale delovne organizacije. Uporablja se enotna vrednost.

13. 36. člen: Potrebno je izločiti razvezo oz. razveljavitev zakonske zveze, ker je to privatna stvar. Smo proti prenosu stanovanjske pravice v takih primerih.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Prenos stanovanjske pravice na zakonca v primeru razveze zakonske zveze omogoča zakon o stanovanjskih razmerjih. Ob razvezi zakonske zveze sodišče določi, kateremu zakoncu pripada stanovanjska pravica.

14. 57. člen: Iz prednostne liste se črtajo tudi tisti pri katerih je samoupravna delavska kontrola ugotovila nepravilnosti.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Stališče ustavnih sodišč in sodišč združenega dela je, da ni mogoče odrekati pravice do dodelitve stanovanja, v primeru neizpolnitve delovnih obveznosti ali zaradi kršitve delovnih dolžnosti. Po stališču ustavnih sodišč celo dajanje neresničnih podatkov ne more biti podlaga za odrekanje pravice do dodelitve stanovanja. Isto velja tudi za primer, ki je zoper delavca sprožen kazenski postopek, pa tudi tedaj, kadar se je delavec protipravno vselil v stanovanje.

15. 60., 61. člen: Kdor odkloni ustrezno stanovanje je za njega problem rešen in ne more več priti na prednostno listo. Potrebno je celo opredeliti, da ta delavec za vedno izgubi stanovanjsko pravico.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva.

Ustavna sodišča so zavzela stališče, da ni mogoče odrekati delavcu, ki je odklonil dodeljeno stanovanje, pravice sodelovati pri delitvi stanovanj bodisi nasploh ali za določen čas.

16. 63. člen: Ali obstaja evidenca in ali se ta izvaja?

Odgovor: Evidenca obstaja in se tudi izvaja. To pravico lahko delovna organizacija uveljavlja samo, če je delavcu prenehalo delovno razmerje na osnovi lastne izjave.

17. 75. člen: Ni sprejemljiv. Nov sporazum prinaša novo točkovanje in zato mora biti izdelana nova prednostna lista.

Odgovor: Po sprejemu samoupravnega sporazuma, ki se sprejema na referendumu, se bo izdelala in sprejela nova prednostna lista. Pripombe so, da se lestvica prehitro menja.

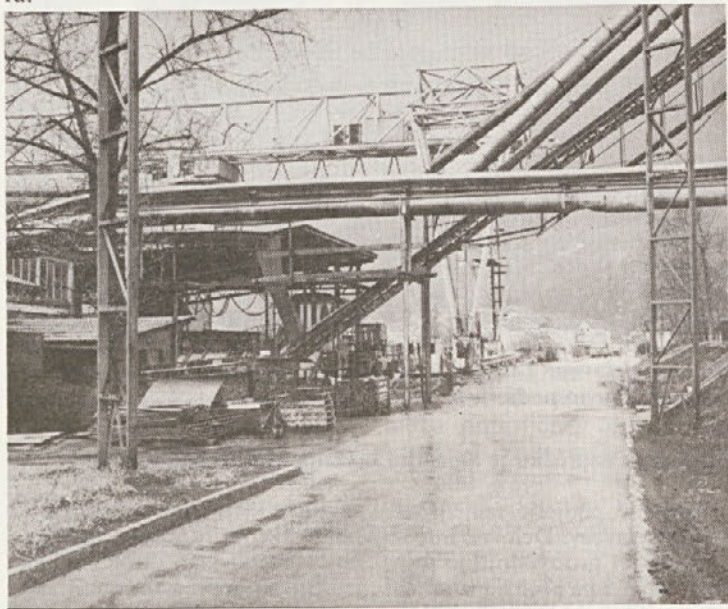

Nekdanja proizvodna hala SCT, sedaj last tozda TKO

18. 60. člen: Potrebno je točno opredeliti, kaj je neopravičena odklonitev stanovanja.

Odgovor: Za neopravičeno odklonitev stanovanja gre, če delavec odkloni stanovanje, ki mu pripada na osnovi zakonsko določenih stanovanjskih standardov.

OMR pa je pristojni organ za ocenjevanje neopravičene odklonitve in pri tej presoji upošteva tudi specifičnost posameznega primera.

II. PRIPOMBE IZ TOZD TAP

1. člen 14. točka 3: Postavlja se vprašanje opravičenega diferenciranja stanovanjskih razmer samskega delavca ali delavca z družino.

Odgovor: Pri ocenjevanju stanovanjskih razmer delavcev glede na kvaliteto stanovanja, smo pri določenih kriterijih dali prednost družinam. To se nam zdi primerno, saj je namen dodeljevanja stanovanj predvsem v reševanju socialne problematike delavca. Vsi pa vemo, da je v težjem položaju delavec, ki ima družino, otroke in nima rešene stanovanjskega problema.

2. člen 15., točka 5: Zakaj se točkuje z dodatnimi 140 točkami, če sta oba zakonca zaposlena v NOVOLESU.

Odgovor: To dodatno točkovanje je potrebno zato, ker so bili po dosednji ureditvi ti delavci v podrejenem položaju. Samoupravni sporazum omogoča namreč tudi udeležbo organizacije združenega dela zakonca. Ta udeležba je seveda dodatno točkovana in tako zakonca, oba delavca DO NOVOLES nista nikoli mogla doseči teh točk. V tem primeru, ko sta oba zakonca zaposlena v DO NOVOLES je samo naša DO dolžna reševati stanovanjsko vprašanje družine. Ta sprememba je bila uvedena na zahtevo drugih TOZD.

3. člen 23; drugi odstavek: Zakaj je potrebno dodatno vrednotiti poslovodna dela in dela, ki zahtevajo koordinacijo? Vrednotenje teh del je zajeto že pri vrednotenju zahtevnosti del.

Odgovor: Pripomba se upošteva. Drugi odstavek čl. 23. se črta.

4. 38., 73. člen: Potrebno je upoštevati tudi obrestne mere samoupravne stanovanjske skupnosti drugih občin.

Odgovor: Pripomba se upošteva.

38. in 73. člen se spremenita:

...z obrestno mero samoupravne stanovanjske skupnosti občine, kjer je sedež TOZD.

5. 50. člen: V prvi vrsti drugega odstavka besedilo »sklepov« nado mestu beseda »vlog«.

Odgovor: Pripomba se upošteva.

50. člen se spremeni: Po pregledu prošenj zavrže vse, ki so bile vložene prepozno.

6. 52. člen: 52. in 51. čl. sta enaka.

Odgovor: Pripomba se upošteva.

Člen 52. se črta.

7. 53. člen, 3 alineja: Ali lahko delavcu, ki gradi hišo na območju od kjer se ne bo mogel voziti na delo, onemogočimo, da bi dobil posojilo.

Odgovor: S takim načinom dodeljevanja posojil ne ustvarjamo diferenciacijo med delavci. V kolikor bi dodeljevali posojila delavcem, ki gradijo na območju od koder se ne morejo voziti na delo v DO NOVOLES, ne bi reševali stanovanjskih problemov naših delavcev. Povsem jasno je, da bodo ti delavci zapustili našo organizacijo takoj, ko bo možna preselitev.

8. Vprašanje smiselnosti 59. člena. **Odgovor:** 59. člen se črta v celoti.

III. PRIPOMBE IZ TOZD SIGMAT

1. Predlaga se uskladitev 13. in 24. člena.

Odgovor: Pripomba se upošteva.

V 13. členu, točka 9 se doda: ...bivanje na območju občine sedeža TOZD ali DO, ter območij ostalih občin od koder delavci prihajajo na delo.

2. 15. člen: Število pridobitno neposrednih članov naj se linearno točkuje.

Odgovor: Pripomba se ne upošteva, ker ni obrazložen njen namen. V prejšnjem SaS o reševanju stanovanjskih vprašanj je bila ista ureditev.

3. 37. člen: Delavcem naj se omogoči, da plačajo lastno udeležbo v obrokih.

Odgovor: Predlog, da se uvede plačilo lastne udeležbe na obroke, se ne upošteva. Delavcu je dana možnost, da preloži plačilo lastne udeležbe za dve leti. Glede na to ni potrebno uvesti še obročnega odplačevanja. Ta člen izhaja iz načela, da mora delavec predvsem sam skrbeti za rešitev stanovanjskega vprašanja.

4. člen 60.: Kaj se smatra za očiščeno ceno m²?

Odgovor: Za očiščeno ceno se smatra povprečna gradbena cena za m² koristne stanovanjske površine, zmanjšana za povprečne stroške komunalnega urejanja zemljišč in za vrednost zemljišča.

5. 37., 38. člen: Znesek vračila lastne udeležbe naj se valorizira.

Odgovor: Pripomba se upošteva.

38/37 – Znesek lastne udeležbe se v primeru odloga valorizira v skladu z uradno veljavno valorizacijo. Pod enakimi pogoji se valorizira tudi vračilo lastne udeležbe po preteku petih let od vplačila.

IV. PRIPOMBE IN PREDLOGI DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA

1. Družbeni pravobranilec samoupravljanja nam je predlagal, naj v SaS opredelimo tudi možnost odkupa stanovanj.

Doda se IX. poglavje: **ODKUP STANOVANJ**

– čl. –

Delovna organizacija lahko proda stanovanje na katerem ima pravico uporabe, vendar samo pod pogojem, da kupnina ni nižja od vrednosti nezasedenega stanovanja na dan prodaje, izračunane na podlagi enotne metodologije za izračun prometne vrednosti stanovanj.

– čl. –

Zasedeno stanovanje se lahko proda imetniku stanovanjske pravice, s soglasjem imetnika stanovanjske pravice pa tudi uporabniku stanovanja. Izjava o soglasju imetnika stanovanjske pravice o prodaji stanovanja uporabniku, mora biti sestavljena v pisni obliki in overjena pred sodnikom. Nezasedena stanovanja se prodajajo samo na javni dražbi.

– čl. –

O prodaji stanovanja DO NOVOLES sklene s kupcem kupoprodajno pogodbo, katero mora prodajalec skupaj z dokumentom o določitvi vrednosti in splošnim aktom, ki določa pogoje za prodajo stanovanjske hiše ali stanovanja predložiti v 30 dneh po sklenitvi pogodbe javnemu pravobranilcu.

– čl. –

Pri obročnem odplačevanju kupnine se neodplačani del kupnine valorizira med letom v skladu z indeksom cen na drobno v SR Sloveniji, ki ga na koncu vsakega meseca objavlja Zavod SR Slovenije za statistiko, če s predpisi o valorizaciji družbenih sredstev ni določen drugačen način valorizacije sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

2. Upoštevati je potrebno vso delovno dobo, ne samo delovno dobo v DO NOVOLES od 3 let naprej.

Odgovor: 18. člen se spremeni:

Prosilcu, ki je zaposlen v DO NOVOLES se za vsako leto delovne dobe v DO NOVOLES dodeli 5 točk, za vsako leto skupne, po predpisih priznane delovne dobe, ki je osnova za pokojninsko pa prav tako 5 točk. Po obeh vrstah dobe se točke seštevajo.

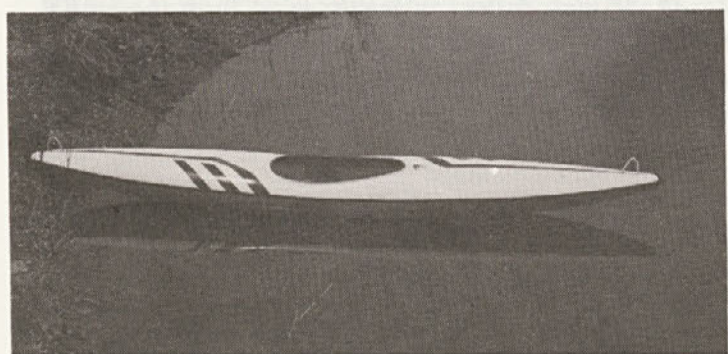
3. Podrobneje je treba opredeliti, komu pripada pravica do pridobitve kadrovskega stanovanja.

Odgovor: čl. 29 se spremeni in sicer:

Na osnovi letnega plana kadrov DO NOVOLES na osnovi potreb za izvajanje poslovne politike ugotavljamo delavci, na predlog poslovnega organa DO, potrebo po stanovanju za delavce, ki so potrebni za nemoteno odvijanje delovnega procesa in uresničevanje gospodarskega načrta.

Dela in naloge, katerih izvajanje se smatra za potrebno za nujno izvajanje delovnega procesa in uresničevanje gospodarskega načrta so:

- dela, ki so v letnem planu kadrov določena kot nujna potrebna dela,
- vodenje temeljne organizacije,
- vodenje organizacijskih enot (sektorjev),
- dela, ki so potrebna za uvajanje novih investicij, programov
- druga dela in naloge, ki jih predlaga poslovodni organ DO.

Kanu, izdelek obrata Veliki Podlog (SIGMAT)

Spremenjen sistem solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu

Skupščina SR Slovenije je v letu 1988 sprejela spremembe in dopolnitve zakona o stanovanjskem gospodarstvu.

Ta sprememba je omogočila občinam, da začnejo s postopkom za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti za obdobje 1989–90 in seveda ustreznih pravilnikov, ki urejajo področje solidarnosti.

Bistvena sprememba, ki je na področju solidarnosti, je v tem, da si mora v prvi vrsti vsak sam reševati stanovanjsko vprašanje, ne pa, da je to dolžnost družbe. S tem, ko se v družbi zavzemamo za tržne principe, le-to, neizbežno prodira v vse pore družbenega življenja, tako tudi na področje stanovanjskega gospodarstva. Vprašanje seveda je, koliko delavcev pa je ob takšnem standardu, ki ga imamo, sploh sposobno to načelo uresničiti.

V spremembah in dopolnitvah o temeljih plana za obdobje 1986–1990 smo v stanovanjski skupnosti občine Novo mesto spremenili 32. člen in bistveno

razširili krog upravičencev do solidarnostnih sredstev in sicer:

- možnost nakupa, graditve itd. stanovanj za mlade strokovnjake (do sedaj samo za delavce oz. družine z nižjimi dohodki)
- kreditiranje mladih družin
- kreditiranje organizacij združenega dela.

Na podlagi tako dopolnjenih načel solidarnosti v strokovni službi SIS pripravljajo tudi spremembe pravilnikov, ki urejajo področje solidarnosti.

Predviden postopek je:

- 24. maja skupščina stanovanjske skupnosti, ki bo verificirala sprejem sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1986–90

- v mesecu juniju bo naslednja seja skupščine, na kateri bomo podrobneje obravnavali pravilnik, ki ureja področje solidarnosti. Zato bomo morali o teh zadevah še razpravljati, saj je stanovanjska problematika oz. stanovanje, ena od osnovnih dobrin, ki jih mora imeti delavec, da lahko uspešno dela in živi.

MARJAN GRABNAR

Znanje – ustvarjalnost – podjetnost

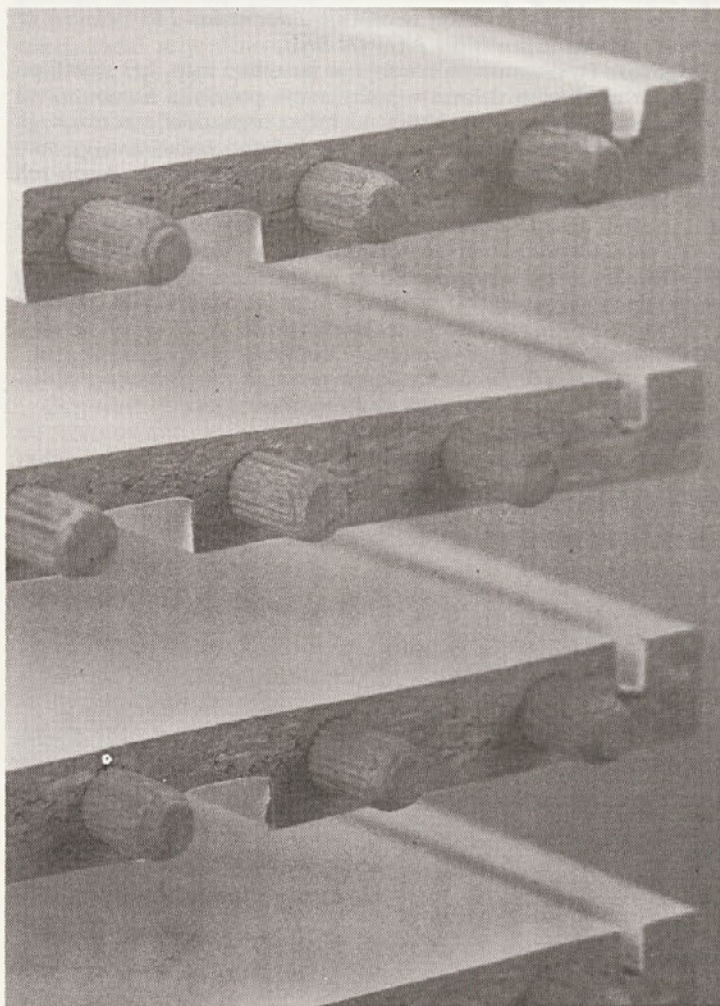
»Človeku, ki sedi na seminarju, se zde zadeve tako logične, ko pa se vrne v OZD, popolnoma neuresničljive«.

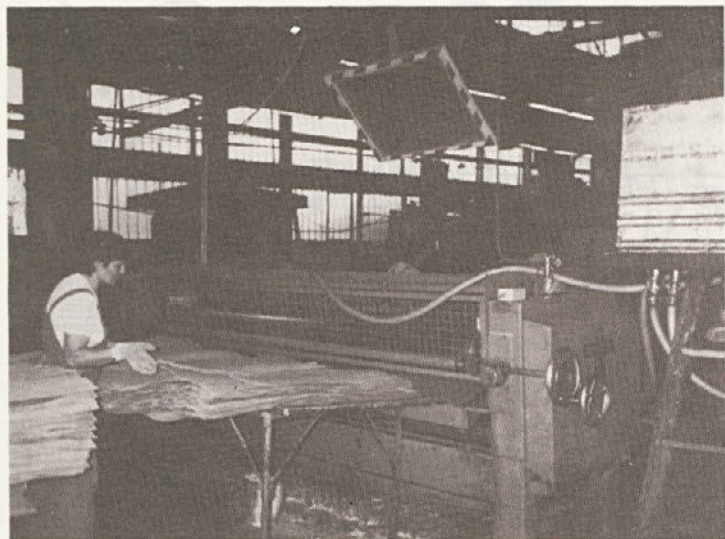
Dobili smo nov zakon o podjetjih, ki je ravno kar še neuporabljeno doživel svoje prve spremembe. Podjetje, podjetnost, podjetnik – odrešitelj! S kakšnimi posledicami in kakšnimi žrtvami? Ali smo sploh pripravljeni dojeti vsebino trga in delovanja podjetja, koliko smo se pripravljeno tej vsebini podrediti, ali iščemo samo drug naziv – namesto OZD, TOZD, SOZD – podjetje? Tako, kot so zadeve začele potekati, menim, da se je pričelo gibanje, ne da bi prej razčistili sistemske, ideološke ali če hočete temeljne kategorije socializma – lastnine. Družbena lastnina je od vseh in od nikogar. Včasih je bila vsaj državna. Lastnina v socializmu nima titularja. Čigavo bo potem družbeno podjetje?

»Blížnica k napredku je najdaljša razdalja med dvema točkama«

Moderno podjetje temelji na znanju delavcev. Delovno intenzivni model proizvodnje je preživet, znanje pa prehaja iz mirovanja v gibanje. Danes končana šola ni zadosti, zahteva se neprestano usposabljanje. Tudi samo znanje več ne zadostuje, potrebna je intuicija. Sposobnost podjetništva temelji v 20 % na pomembnih informacijah in v 80 % na intuiciji. Filozofija vodenja zavrača model količine informacij in ga nadomešča z raznolikostjo informacij. Pravi jo, in to je res, da kadar človeku

zmanjka idej, mi ostane za izpeljavo akcije še edino agresivnost. Kadar nas otrok, željan informacij, moli z vprašanji, mu nekaj časa odgovarjamo in, navadno, ko nam postavi vprašanje, kako je prišel na svet, ga kregamo, če že ne kaj hujšega. Za najtežja in najbolj delikatna vprašanja moramo imeti največ idej. Če hočemo obstati na trgu, moramo vedno nekaj menjati. Če hočemo menjati, moramo veliko znati. Večina ustvarjalnosti je iznajdljivost, le manjši del ustvarjalnosti je vrhunsko zna-

nje. Rutinsko lahko delata tudi žival in stroj. Zelo pomembno je, da se s tem kar ustvarimo identificiramo. To je moja hiša, to je moj vrt in moja družina. Koliko je moja sredina v kateri združujem svoje delo? Toliko bolj kakor v njej več zaslužim?!

Tako rutinsko kot ustvarjalno delo pa je pri nas danes slabo cenjeno. Vodenje je danes najbolj zahtevno ustvarjalno delo povsod v svetu. Zakaj? Zato, ker poteka v pogojih, ki se stalno spreminjajo in ni v njih navadno nobene konstante. Znanstvenik testira vsako svojo hipotezo brez pritiskov.

»Zakaj se ne pustimo operirati strežnici, temveč zahtevamo zdravnika?«

»V bolnišnici operira možgane nevrokirurg, v OZD pa ...«

Smo pri znanju. IBM je ugotovil, da ima vpliv na produktivnost:

- A. znanje 59 %
- B. kapital 27 %
- C. delo 14 %

Znanje je torej pomembnejše od dela in kapitala. Le 5–10 % delavcev si je sposobno zagotoviti enako znanje zgolj z intelektom. Vsi ostali morajo pridobiti znanje v šoli. Za tistih 5–10 %, ki so sposobni, ne rabimo v pravilniku nobenih »z delom pridobljene delovno zmožnosti in predpis, kako se te ugotavljajo. Znanje je mnogo več od dobro informiranega človeka. Če svetovni prvak v plavanju, ki očitno za to je strokovnjak, prenese vse informacije o skrivnostih, kako se je naučil plavati na neplavalca in gre ta potem v vodo, se bo utopil. Samo z informacijami se ne da živeti in preživeti. Potrebno je tudi znati, manifestirati znanje. Kje smo najbolj ustvarjalni? Doma. Zato, ker smo poistoveteni s svojim okoljem. Zakaj tega ne pokažemo v OZD? Zakaj 80 % izumov prijavijo v Jugoslaviji zasebniki, okoli 10 % pa inštituti? Zato, ker je znanje individualno in se

ga ne da podružbiti. Zato imamo v Jugoslaviji v letu 1985 ravno toliko prijavljenih izumov kot leta 1937. Zakaj odhajajo strokovnjaki drugam? Zakaj so tam uspešnejši? Gre za iste ljudi, torej ni nič narobe z njimi, narobe je nekaj s sistemom. Samo znanja človeku ne moreš odvzeti. Lahko ga kupiš, toda kaj ko ga tako slabo cenimo. V fevdalizmu je bilo delo največji kapital, v dobi informatike je to znanje. Kaj je prej? Znanje ali ustvarjalnost? Znanje.

»Uspeh kirurga je odvisen tudi od tega, koliko mu pacient zaupa«

Moderno delo je skupinsko. Tudi Nobelove nagrade so danes skupinski dosežek. Koliko smo vzgojeni za skupinsko delo? Temeljne metode skupinskega dela so prišepetavanje in prepisovanje— to pa danes v naši šoli ostro kaznujemo.

Kaznujemo stvari, ki razvijajo sposobnosti. Dober matematik ni nikoli vzgojen v razredu podpopovprečnih matematikov. In vendar je človek najbolj socialno bitje. Prišel je celo tako daleč, da se pogovarja s samim seboj. Pogovarjanje s samim seboj pa je mišljenje. Pravimo, vojska je toliko dobra, kolikor velja kaplar. Velja tudi obratno. Mi pa smo prepričani, da je lahko kolektiv popolnoma dober, samo direktor ne odgovarja. Človek je produkt dednosti, okolja in njegovih lastnih aktivnosti. Toda brez aktivnosti, naprežanja samega sebe, ne more uspeti. In še nekaj. Pametni ljudje so vedno težki ljudje. Zato ker doživljajo konflikte z okoljem. Človek, ki nič ne spreminja, je lahko za okolje najbolj sprejemljiv. Podjetnik, direktor mora take ljudi zaščititi pred okoljem. Ali jih? Znanje zahteva temperament. Da je Nikola postal Tesla je moral prekiniti šolanje, oditi v ZDA in se tam prodati. Če tako ne bi ravnal Nikola ne-bi bil Tesla.

»Dno je, četudi je obrnjeno navzgor«

Navzgor obrnjeno dno je naša sociala in egalitarizem. Govorimo o ustvarjalnosti, jo celo zahtevamo, nočemo pa jo plačati. Dno o katerem govorim je vedno sprejemljiv, dogovorni, politično sprejemljiv vrh. Danes velja, če imaš znanje, pa nimaš sreče, si vedno revež. Zato je veliko večja možnost, da po sreči zadaneš na LOTU 100 milijonov kot pa da bi dobil to z dokazanim znanjem. To je konformizem okolja, konformizem pa je strup za ustvarjalnost. Pospešuje pa igre na srečo.

»Ščititi ne-delo pomeni varovati svoje mesto ob ne-delu«

Tega je toliko, da ne potrebuje nobenega komentara.

»Uspešno podjetje ima ekipo, ki gleda naprej«

V krizi so nadarjeni delavci najbolj potrebni. Danes nadar-

jeni delavci v glavnem odkrivajo sami sebe. Pogled naprej pomeni nenehno ustvarjati zmagovalno atmosfero in si postavljati cilje, ki so dosegljivi, vendar nikoli v celoti doseženi. Kakšni so naši cilji? Preživeti, potem pa ... Vizija je naloga poslovnih, podjetnikov, direktorjev ali kakorkoli jih že imenujemo. Toda kaj ko ti počno v glavnem to, kar bi morali delati drugi in jim za trsiranje ciljev zmanjka časa. Ali pa je to vizionarstvo, posedanje s poslovnimi partnerji, lepe poti v tujino, skratka vse to, kar je nepotrebno zapravljanje. Po svoje so fantasti, ki počno to v kar smo prepričani, da ne bomo nikoli dosegli. In če nismo prepričani, tega tudi ne bomo delali.

P. S. Prehod na podjetništvo ne pomeni druga kravata k isti obleki. Še najbolj smo podjetni v domači halji. Toda kaj, ko je tudi domača podjetnost vedno bolj ogrožena.

Igor Vizjak

Smrčanje — ali je to bolezen?

Riše in piše
Ivan Balog

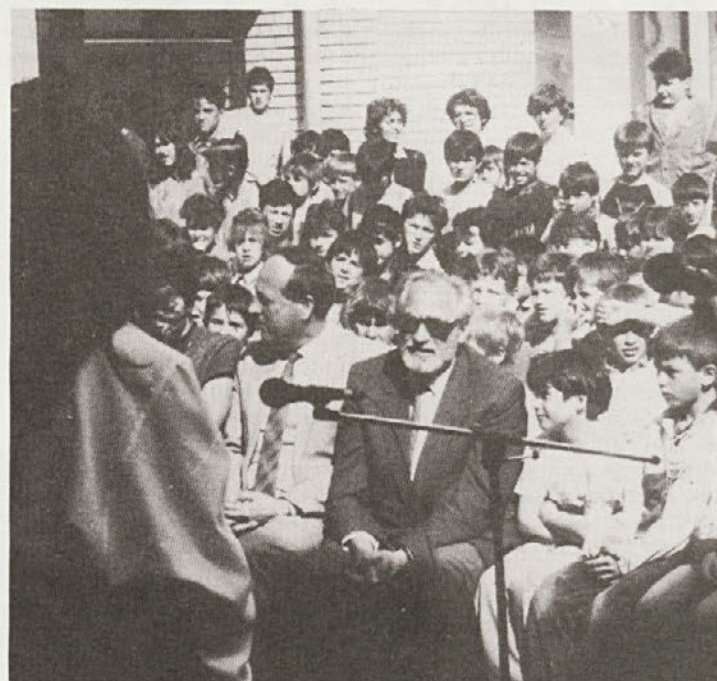
Obiskal nas je pesnik Tone Pavček

V četrtek, 11. 5. 1989, je bil na naši šoli kar majhen praznik. Zakaj? Imeli smo podelitev Župačičeve bralne značke. V ta namen smo povabili priljubljene slovenskega pesnika Toneta Pavčka.

Da bi bilo srečanje čim lepše, smo ga pripravili zunaj na malem dvorišču šole. Naši učenci in mentorji so se močno potrudili, da bo sprejem kar se da prisrčen. Toneta Pavčka smo sprejeli z burnim ploskanjem, saj nam je bil ta prijazen možakar takoj všeč. Najprej smo imeli kratek kulturni program. Nato nam je naš gost vsem sku-

paj namenil nekaj besed. Bil je tako prisrčen in humorističen, da smo se vsi radi nasmejali. Sledila so vprašanja in tako smo velike zvedeli o njem in njegovem delu, saj je na vprašanja zelo izčrpno odgovarjal. Da bi bila prireditev popolna je vsem bralcem Župačičeve bralne značke podelil značke in priznanja. Prosili smo ga še za avtograme, ki nam jih je rad podelil. Za konec pa smo se tisti, ki smo ostali zvesti knjigi vseh osem let, s pesnikom fotografirali.

To srečanje je bilo enkratno, nepozabno za našega gosta in za nas. Želimo, da bi nas Tone Pavček še kdaj obiskal.

INOVATOR

Izid knjig s področja zaštite industrijske lastnine

Te dni so izšle tri pomembne knjige s področja industrijske lastnine in sicer, konvencija o evropskem patentu, Industrijski dizajn in blagovne znamke. Pomen izida iz navedenih knjig je toliko večji, saj doslej v zgodovini Jugoslavije podobne literature, ki bi služila predvsem operativnim delavcem ni bilo. Več ali manj smo poznali le teoretična razglabljanja, ki se od avtorja do avtorja razlikujejo le v niansah.

mah po svetu že presega 10 % od bruto prihodka. Prav tako pa je z istimi dejstvi orisal nezadovoljno položaj znanosti kot ekonomske kategorije v Jugoslaviji. Dr. Stojan Pretnar, ki je letos praznoval že 80 rojstni dan je svoja najlepša leta kot sam pravi preživel v Novem mestu in kot dijak Novomeške gimnazije doživel takratno »novomeško pomlad«.

V nadaljevanju je direktor Zveznega zavoda za patente tov.

zakonodaje in pravne prakse na področju industrijske lastnine saj je poleg končanega študija v Franciji tudi član mednarodnih unij z narodnega področja.

Mr. Ivan Grebenc pa je predstavil vlogo Gospodarske zbornice Slovenije pri pripravi slovenskega gospodarstva na področju kakovosti dizajna in industrijske lastnine na Evropo 1992.

Predavanjem je sledila zelo živahna okrogla miza o predlaganih spremembah zakona o varstvu izumov, tehničnih izboljškov in znakov razlikovanja za katera so se udeleženci pozitivno opredelili.

Kako preprečiti še večje zaostajanje?

V Dolenjskem listu je bilo 18. 5. 1989 objavljeno poročilo s

predstavitev knjig s simboličnim naslovom »obsojene na svetovno ubožnico«.

Dejstvo je, da smo v primerjavi z razvitim svetom že danes zelo siromašni, a bo to zaostajanje v primeru, da se ne prilagodimo uspešnim oblikam gospodarjenja še večje. Eden od pogojev je tudi sprememba zakonodaje na področju zaštite industrijske lastnine. Prav tako pa se bo morala vsaka delovna organizacija, če bo hotela preživeti, uspešno organizirati na ustvarjanju in zaščiti lastnega znoja.

Janez Doltar

Predstavitve knjig

DO Novoles je bila v sodelovanju z Medobčinsko zbornico za Dolenjsko organizator predstave navedenih knjig za Slovenijo, ki je bila v sejni sobi hotela Metropol v Novem mestu 12. 5. 1989. Predstavitve so se poleg avtorjev Mr. Milenka Manigodiča in Blagota Žarkoviča udeležili še akademik prof. dr. Stojan Pretnar iz Ljubljane, Mr. Ivan Grebenc iz Gospodarske zbornice Slovenije ter predsedniki združenega dela Dolenjske regije.

Na začetku predstavitve je goste in udeležence v svojem imenu DO Novoles pozdravil tov. Vili Pavlič ter poudaril, da je zaščita industrijske lastnine tudi za Novoles postala ključen element sodobnega poslovanja in prehajanja v tržno ekonomijo zato tudi ni slučajnost, da smo soorganizatorji prireditve.

Uvodno predavanje je podal akademik Dr. Stojan Pretnar, ki je historično prikazal pomen industrijske lastnine v sodobni postindustrijski družbi. S tezo, da je znanje kapital je živopisno prikazal posledice vlaganja prav v znanje, ki v najuspešnejših fir-

Blagota Žarkovič predstavil trenutno stanje Jugoslovanske zakonodaje na področju zaštite industrijske lastnine in njene porazne posledice. Dejal je, da je že dr. Stojan Pretnar pred dvajsetimi leti, ko je bil še direktor zveznega zavoda opozarjal na katastrofalno zaostajanje Jugoslavije na tem področju.

Danes se Jugoslavija pomika k tržnemu načinu gospodarjenja in zato je potrebno spremeniti tudi zakonodajo na področju zaštite industrijske lastnine. Predlogi sprememb so že dalj časa pripravljeni vendar se s sprejemom po jugoslovansko zavračajo.

Tov. Blagota Žarkovič je bil kot predstavnik Zveznega zavoda za patente in tudi kot predstavnik knjige o evropskem patentu, ki jo je v nadaljevanju predstavil.

Mr. Milenko Manigodič avtor knjig Industrijski dizajn in blagovne znamke ter Novolesov sodelavec se je pri predstavitvi svojih knjig zopet izkazal kot izjemen strokovnjak praktik s področja modelne zaštite. Predvsem pa je Mr. Milenko Manigodič velik poznavalec evropske

SARAJEVSKI SAJAM
XVII MEDUNARODNI SAJAM PLASTIKE I GUME
1988. GOD.

PRIZNANJE

ZA NAJUSPJEŠNIJI PROIZVOD INDUSTRIJE
PRERADE PLASTIČNIH MASA

Novoles, Novo Mesto
ZA PROIZVOD NOVOLEKOVILON

OLIMPIJSKI CENTAR SKENDERJIA
SARAJEVSKI SAJAM
MEDUNARODNI SAJAM PLASTIKE I GUME

DIPLOMU

*Novoles, Lesni kombinat
Novo Mesto*

ZA UČESĆE NA SEDAMNAESTOM MEDUNARODNOM
SAJAMU PLASTIKE I GUME OD 7. DO 11. NOVEMBRA
1988. GODINE

Ekološka akcija

Pionirji PO Jožice Venturini iz Vavte vasi smo se vključili v predlagano ekološko akcijo kot aktivnost v okviru Kurirčkov pošte 1989.

Raziskali smo naše okolje – zrak, reko Krko, črna odlagališča. Skušali smo najti onesnaževalce, nanje opozoriti in ugotoviti, v kakšnem okolju živimo. Iskali smo vzroke takemu stanju in ugotovili, da bo potrebno veliko dela, dobre volje in tudi stroškov, da bomo stanje izboljšali.

Pogovarjali smo se z odgovornimi iz DO, za katere smo ugotovili, da so največji onesnaževalci našega življenjskega prostora, pa tudi s tistimi, ki skrbijo, da bi bilo naše okolje bolj zdravo. Prav ohrabrujočih odgovorov nismo dobili.

Divja odlagališča so del našega življenjskega prostora!

Kljub organiziranemu odvozu odpadkov je le-teh še zelo veliko. Največja taka odlagališča so na bregu Krke proti Dol. Toplicam (strm, poraščen breg!), ob robu gozda ob cesti proti Drganjim selom, v gozdičku med Dolenjo Stražo in Hruševcem, ob robu vinogradov V Gorenji Straži, pa tudi sredi Gorenje

lesa in del Vavte vasi smo uvrstili v lišajski pas C, v katerem so občasna obdobja z višjimi koncentracijami škodljivih snovi (Novoles, kurišča). Okoliške vasi sodijo v lišajski pas B, kjer se že pojavljajo prvi grmičasti lišaji.

Dobljene rezultate smo primerjali s tistimi iz leta 1981, ko smo popis opravili za Prirodoslovno društvo Slovenije, ki je

mo, da je črni dim, ki se pogosto vali iz Novolesovega dimnika, tako nedolžen. Menimo, da v DO ne poskrbijo dovolj za okolje. Za varstvo le-tega DO-jam največkrat zmanjka denarja.

Kako pa je z nekoč čisto in življenja polno Krko?

Merili smo množino raztopljenega kisika v vodi po Winklerjevi metodi. Pred Novolesom smo ugotovili 2,6 mg raztopljenega kisika, za Novolesom pa 2,4 mg na 1 liter vode. Natančnost z našo opremo ni tolikšna, da bi rezultate lahko številčno ovrednotili. Vidimo pa, da se zaradi izliva odplak množina raztopljenega kisika zmanjša, ker je več razgradljivih snovi v vodi in zato več bakterij, ki kisik potrebujejo.

Pa mastni madeži na Krki? Vidimo jih pri Gorjancih, na nasprotni strani pri GG-ju, pri Novolesu. Vsi zatrjujejo, da

nismo edini! Kaj, če bi tako mislili, govorili in torej tudi delali vsi?

Tudi sami občani bi lahko naredili več!

Načrti za ureditev okolja so lepi in veliki, a odziv ljudi je majhen, premajhen. Opozoril in navodil se drži le malokdo. Ekološka zavest je v našem kraju še zelo nizka. Turistično društvo organizira akcije predvsem pred večjimi prireditvami, krajevna skupnost pa se opira na učence naše šole, ki imajo redne očiščevalne akcije. Na žalost pa je njihov učinek zelo kratkotrajen. Žalostno je, ko vidiš učenca, ki je prejšnji dan pridno pobiral odpadke, naslednji dan pa odvije bombon in papir spusti na tla. Tudi DO imajo zaposlene delavce za urejanje okolja, vendar učinkov njihovega dela (razen morda pred upravo stavbo) ne vidimo.

Straže (pri železniški postaji), v suhem koritu potoka. Ta odlagališča smo pregledali in ugotovili, da nanje odvažajo predvsem predmete, ki ne gredo v kanto za smeti: staro posodo, žimnice, vedra, hladilnike, odpadni gradbeni material, avtomobilske šasije in podobno ropotijo.

Vdihavamo onesnažen zrak!

Stopnjo onesnaženosti zraka smo ugotavljali s popisom lišajev. Neposredno okolico Novo-

na osnovi tega sestavilo lišajsko karto Slovenije. V osmih letih ni prišlo do bistvenih sprememb.

H glavnim onesnaževalcem lahko štejemo torej tovarno Novoles, vozila in gospodinjstva s kurišči.

In kaj pravijo onesnaževalci?

V Novolesu pravijo, da imajo montirane naprave za čiščenje zraka (grobomehanske, kemijsko-fizikalne in biološke). Njihova učinkovitost naj bi bila 100 %. Učenci pa ne verjame-

odpadna olja lovijo in jih odprodajo Petrolu. Oljni madeži pa so kljub temu del našega vsakdanjika. Naprave so stare tudi po 15 let (Gorjanci), ponekod je kriva malomarnost in neosveščenost delavcev, ki olje zlivajo kar v kanalizacijo. Včasih olja »uidejo« ob nalivih. Pravijo tudi, da je problem denar. Kaj ne bi kazalo misliti malo vnaprej? Nekateri mirno priznavajo, da odplake spuščajo v Krko! Izgovarjajo se tudi na način: »Saj

Upamo, da se bodo pristojni in odgovorni ob branju tega poročila zamislili in ukrepali. Tudi v šoli bomo še naprej ekološko osveščali pionirje in preko njih občane. Upamo, da naš trud ne bo zaman. Zavedamo se, da vsega ni moč rešiti takoj, toda za začetek je skrajni čas.

Pionirski pozdrav!

Dokaj urejeno skladišče vnetljivih tekočin

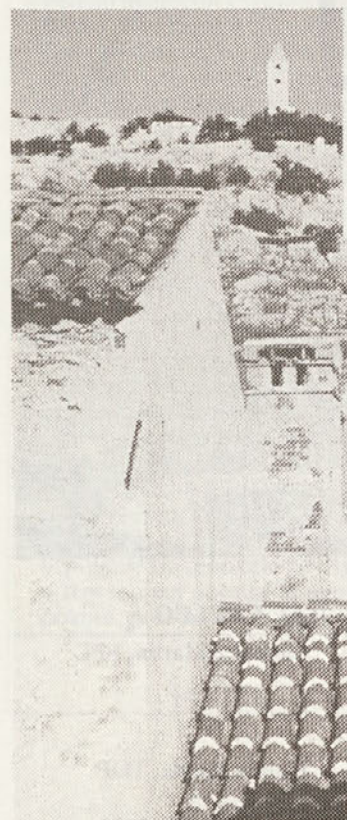
Počitniške kapacitete

Odbor za medsebojna razmerja je na svoji seji dne 25. 4. 1989 obravnaval vloge za dodelitev počitniških kapacitet v sezoni 1989. Vloge smo razdelili po točkovnih seštevkih, v primeru enakega števila točk, pa smo po sledečem vrstnem redu upoštevali:

- število dosedanjih letovanj
- delovna doba v Novolesu
- socialni kriteriji

Nepravilno, oziroma nepošteno izpolnjene vloge smo izločili.

Vse, ki jim je bilo letovanje odobreno obveščamo, da morajo napotnice za letovanje dvigniti najmanj sedem dni pred začetkom letovanja, v službi družbenega standarda.

ČERVAR	Hiša Bršljan	Gars. Park M.	Gars. Skal.
3. 5. – 13. 5.	—	—	—
13. 5. – 23. 5.	—	—	—
23. 5. – 2. 6.	—	—	—
2. 6. – 12. 6.	—	—	—
12. 6. – 22. 6.	Mirko Hrovat, TPP Pucelj Peter, DSSS	Janez Potokar, TPE	Luca Ilinkovič, TPI
22. 6. – 2. 7.	Mojstrovic Darko, TVP Mojstrovic Darko, TVP	Vinko Mlakar, TPP	Mali Darinka, DSSS
2. 7. – 12. 7.	Škedelj Marjeta, ŽAGA Škedelj Franc, ŽAGA	Bradač Zvonka, DSSS	Novak Štefan, TSP
12. 7. – 22. 7.	Uhan Marija, TAP Kaplan Alojz, TAP	Pirc Metod, ŽAGA	Bezeg Jože, DSSS up.
22. 7. – 1. 8.	Palčič Jože, TVP Palčič Anica, DSSS	Kregar Milka, DSSS	Grum Franc, TGD
1. 8. – 11. 8.	Zaman Dušan, TDP Lemovec Silva, TVP	Martinčič Peter, DSSS	Sepahar Martin, DSSS
11. 8. – 21. 8.	Murn Štefka, DSSS Koncilja Vojko, TGD	Sitar Fani, TAP	Šega Marija, TPP
21. 8. – 31. 8.	Lemovec Milan, DSSS Bobič Andrej, TGD	Somrak Samo, DSSS	Legan Jure, DSSS
31. 8. – 10. 9.	Janko Andrej, ŽAGA Novina Zvone, FPL	Blatnik Zvonka, DSSS	Šali Tončka, TDP
10. 9. – 20. 9.	—	—	—

	CRES	BAŠKA	PUNAT
22. 6. – 2. 7.	Jerman Ivanka, TVP	Udovič Jože, TES	Kostanjevec Katarina, DSSS Kumar Darko, TPI Poreber Ema, TSP
2. 7. – 12. 7.	Pasar Stjepan, TKO	Markovič Slavko, TKO	Lukan Jožica, DSSS Iskra Ivica, DSSS Juran Suzana, ŽAGA
12. 7. – 22. 7.	Kastelic Irena, TPP	Struna Slavko, TGD	Strniša Jožica, TSP Kren Vika, TDP Špringer Alojz, DSSS
22. 7. – 1. 8.	Dular Valerija, DSSS	Janežič Frančiška, TVP	Rojc Slavka, TGD Miklavčič Dragica, TSP Poljakovič Himzija, TDP
1. 8. – 11. 8.	Leko Zoran, TGD	Hrovat Kristina, TDP	Pasar Marica, TGD Kavčič Franc, TPE Longar Adolf, DSSS
11. 8. – 21. 8.	Jovanovič Dušan, TVP	Rozman Ivan, ŽAGA	Luzar Miha, TSP Sulejman Kadribašič, ŽAGA Piškur Janez, DSSS
21. 8. – 31. 8.	Božič Slavko, ŽAGA	Bradica Snježana, TKO	Ilar Jože, PPL Junc Tatjana, TVP Peič Tune, ŽAGA
31. 8. – 10. 9.	Bukovec Snežna, DSSS	—	Župec Cirila, TGD Šegina Ivan, TPE Šmajdek Sandi, DSSS

NEREZINE	Hiša	Garsonjera	Garsonjera
13. 5. – 23. 5.	Niko Somrak, upok.		
12. 6. – 22. 6.	Kuhar Franc, SIGM.	Macele Marjana, TKO	Jarc Slavko, TDP
22. 6. – 2. 7.	Tine Marin, DSSS	Pavček Milica, DSSS	Vidmar Vesna, DSSS
2. 7. – 12. 7.	GG NOVO MESTO	GG NOVO MESTO	GG NOVO MESTO
12. 7. – 22. 7.	Bukovec Franc, TPI Bradač Franc, TPI	Jože Murn, TPI	Cigler Peter, DSSS
22. 7. – 1. 8.	Šporar Olga, DSSS Edi Zupančič, TDP	Kovač Joža, TSP	Smolič Janez, BLP
1. 8. – 11. 8.	Zupančič Marjeta, TDP Ribič Damjan, DSSS	Erpič Franc, DSSS	Glas Rudi, SIGMAT
11. 8. – 21. 8.	Milanović Milan, DSSS	Kolegar Marija, TDP	Kolarič Josip, TDP
21. 8. – 31. 8.	Spirič Radomir, SIGM.	Bezljaj Leon, TKO	Ivančič Kristina, DSSS
31. 8. – 10. 9.	Cvelbar Milan, TPP	Đurič Branko, ŽAGA	Mervar Ivanka, TVP

NJIVICE

22. 6. – 2. 7.	Dragan Dušan, TDP, Novak Zvonka, Volf Ana, TPI, Pezdič Stane, upok.
2. 7. – 12. 7.	Košir Cveto, TVP, Erpe Zvone, TES, Hočevar Slavka, TSP, Saje Malči, TVP, Bercko Zvonko, TDP, Kregar Martin, TDP, Pavlin Slavko, TES, Lavrič Jože, Brezovar Alojz, DSSS
12. 7. – 22. 7.	Davidovič Ivan, ŽAGA, Turk Jožica, TSP, Hrovat Jožefa, TVP, Petrič Stojka, ŽAGA, Dular Vida, TPE, Miklič Vanja, FPL, Miler Ivan, SIG., Pavlin Lado, FPL, Hrovat Sandi, TVP, Krnc Stane, TKO
22. 7. – 1. 8.	Gimpelj Jelka, TDP, Vardič Marko, TSP, Koncilja Jožica, TGD, Saje Stanislav, TDP, Šuštaršič Irena, TVP, Štrucelj Anton, TKO, Jože Pezdirc, TKO, Šiler Ana, TDP, Lovše Janez, TGD, Radakovič Rudi, TKO
1. 8. – 11. 8.	Živko Jožica, TSP, Trampuš Emil, DSSS, Masnik Dušan, ŽAGA, Kusturič Nedeljka, TDP, Pureber Silva, DSSS, Mlinarič Terezija, TVP, Grubar Jožica, TSP, Kajtazovič Sakib, TSP, Mavsar Boris, TSP, Kmet Franc, TSP
11. 8. – 21. 8.	Čaušević Ismet, DSSS, Štraus Minka, TGD, Cimermančič Marinka, DSSS, Medved Anica, TPE, Levstek Ljubica, TVP, Irt Mihela, DSSS, Vidmar Ivan, TSP, Pavlin Martin, ŽAGA, Fabjan Tone, DSSS, Jerman Jožica, TSP
21. 8. – 31. 8.	Erjavc Anica, ŽAGA, Kastelic Vanja, DSSS, Petrič Zdravko, TES
31. 8. – 10. 9.	Gazvoda Brane, TPP

	MEDULIN	BUNC LUKA	ACA PULCO
22. 6. – 2. 7.	Bašelj Tončka, ŽAGA Božič Milena, DSSS	Vidic Jelka	Simončič Martin, FPL
2. 7. – 12. 7.	Turk Franc, TES Arabadič Pavo, ŽAGA	Matoh Ludvik, TAP	–
12. 7. – 22. 7.	Markovič Jelka, TDP Bjelošević Ravka, TDP	Dajčman Ciril, ŽAGA	Cujnik Majda, TDP
22. 7. – 1. 8.	Udovč Franc, TPP Nanut Bruno, SIGMAT	Sotler Sonja, BOR	Derganc Jurij, TKO
1. 8. – 11. 8.	Kutnar Štefka, ŽAGA Pirc Antonija, TSP	Malenšek Matjaž DSSS	Veber Dušan, TAP
11. 8. – 21. 8.	Čerin Stane, SIGMAT Gošek Anton, SIGMAT	Vodišek Anica, TVP	Omerzel Vojko, SIGMAT
21. 8. – 31. 8.	Strojin Slavko, DSSS Rajer Ljubo, TGD	Gričar Vojko, BLP	Šturbej Janez, SIGMAT

SUKOŠAN

Apartm.

Skup. lež.

22. 6. – 2. 7.	Fabjan Julka, ŽAGA Kralj Domine, TPI	Krvavica Robert, ŽAGA
2. 7. – 12. 7.	Kregar Jožefa, DSSS Končina Jožica, DSSS	Pečjak Andrej, TGD
12. 7. – 22. 7.	Turk Branka, DSSS Grabnar Marjan, DSSS	Štukelj Anton, CSM, Golob Anton, DSSS, Zoretič Jože, DSSS, Zupančič Branko, TVP
22. 7. – 1. 8.	Bencik Bojan, DSSS Horvat Darja, DSSS	Turk Liljana, TPE, Pavnovič Bogdan, TPE, Gorše Vinko, FPL
1. 8. – 11. 8.	Vid Fajdiga, DSSS Kulovec Ivan, TES	Bukovec Jožica, DSSS, Zupan Zdenka DSSS, Rebolj Vinko, TPE, Faleskini Brane, DSSS, Vidmar Franc, TDP
11. 8. – 21. 8.	Zupančič Stanka, DSSS Vovko Zdenko, TVP	Davidovič Branko, ŽAGA, Baša Ivan, DSSS, Primožič Roman, DSSS, Kulovec Mirjan, TKO
21. 8. – 31. 8.	Saje Metod, DSSS Kosmina Gorazd, DSSS	

Kotiček za naše otroke

Izumi so prava pokora

Nekega dne sem se odločila, da pospravim podstrešje.

Poleg nezanemljivih stvari sem našla še: metlo, ki je že skoraj razpadla, števec, ki je kazal narobe, pokvarjena brisalca za steklo in anteno, ter očala brez stekel. Tedaj pa mi šine v glavo modra misel: »Kaj ko bi jaz naredila kakšen nov izum in bi potem o meni in mojem izumu pisali vsi časopisi in mogoče bi me gledali sorodniki in drugi ljudje celo po televiziji.«

Na podstrešje sem prinesla nekaj orodja in začela delati metlo na motorni pogon. Na metlo sem privila motor in števec. Ko sem bila sigurna, da je z mojim izumom vse v redu, sem ga preizkusila. Toda nekaj je bilo narobe in moj izum se je razletel na vse strani, metla se je prelomila na dva dela, motor je odletel v steno in naredil s svojim brnečim delom majhno luknjo v zid, števec pa je kazal, s kakšno hitrostjo je motor vrtal v steno. Bila sem razočarana, ker se mi ni prvi izum posrečil, zato sem poskusila z očali. Na očala sem nalepila brisalce, ki bi brisali steklo, če bi se slučajno komu zamagljalo stekla na mojem izumu, nato sem privila na levo stran očal še anteno in pa na vsako stran dodala še po dva gumba, dva sta bila za vključitev brisalcev, dva pa za lovljenje glasov iz radijske postaje. Nato sem očala preizkusila. Na gumbce sem pritisnila zelo polahko in brisalci so delali zelo počasi, zato sem bolj pritisnila in brisalci so se začeli vrteti v krogu, nato pa so odpadli. Torej zopet ni bilo nič. Tudi antena je kmalu za tem odpadla. Tedaj sem bila že tako jezna, da me sploh ni več veselilo, da bi se spomnila še kakšen nov izum. Zato sem šla po telefon in poklicala praktični avto iz odpadkov, ki je zmeraj priporočljiv in ga prosila: »Prosim, če pridete sem in odpeljete nekaj stare šare!« In res se čez pet minut pripelje avto in se ustavi pred mojo hišo. Bil je podoben čevlju na kolesih. V prtljajnik sem naložila staro šaro, med njo so bili tudi moji novi »propadli« izumi. Hotela sem oditi, ko me avto pokliče nazaj in reče: »Opla, oprostite, še 500 din morate plačati!«

»Kaj?« sem skoraj zavpila. Dala sem mu toliko denarja kot je zahteval, nato pa sem se hitro zaklenila v hišo, da si slučajno ne bi premislil in ceno celo povišal. Pozneje sem celo premišljevala o tem mojem početju in ugotovila, da so izumi res ene prave pokore, posebno še za neizkušene in začetniške izumitelje.

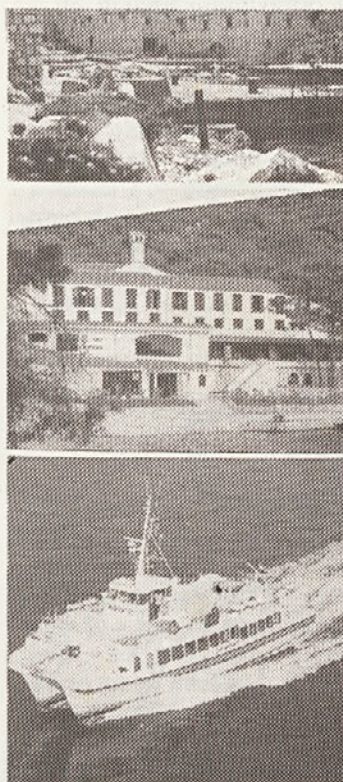
Napisala:

Ksenija Berkopec, 6. b

HOTEL GARNI OTOČEC/HOTEL GRAD OTOČEC

Počitniške kapacitete

Termin	PAG	STINICE
22. 6. — 2. 7.	Bec Viktor, ŽAGA Rebselj Jože, TES Muc Stane, TKO	Strniša Jana, TVP Strmole Vojko, DSSS
2. 7. — 12. 7.	Rozemberger Ivan, TPP Murn Albin, TGD Vernig Bojan, DSSS	Šobar Vladka, Koncilja Damjana, DSSS Lojk Marica, DSSS
12. 7. — 22. 7.	Besednjak Andrej, TSP Sever Stane, TAP Henčič Peter, TKO	Fifolt Tatjana, DSSS Aščič Darinka, BOR
22. 7. — 1. 8.	Gorše Mija, DSSS Krštinc Marija, DSSS Bartolj Franc, TAP	Grošelj Miha, TES Avguštin Jožica, TVP
1. 8. — 11. 8.	Markovič Jožica, TDP Bartolj Jože, DSSS Štrbenc Irena, DSSS	Bradač Dragica, DSSS Rolih Štefka, TVP
11. 8. — 21. 8.	Žibert Vinko, SIGMAT Avbar Franci, DSSS Vidmar Igor, DSSS	Vidmar Ivan, TPI Strašek Andrej, TPP
21. 8. — 31. 8.	Anžiček Igor, SIGMAT Vidmar Alojz, TVP Pirc Jožica, BOR	Hren Štefka, DSSS Kovačević Zare, DSSS
31. 8. — 10. 9.	Turk Magda, DSSS Špeljak Lajoš, SIGMAT Radovan Jelen, SIGMAT	Gnidovec Marija, DSSS Doltar Janez, DSSS
10. 9. — 20. 9.	Vidmar Ludvik, TPE Pečar Mirko, DSSS	

Uvedba vrednostnih bonov za TOZD in DSSS v Straži

Glede na to, da za oddelek družbene prehrane iz sanitarnih razlogov ni priporočljivo, da vrši gotovinsko prodajo pijače in delicat, uvajamo s 1. 6. 1989 vrednostne bone za nakup pijače in delicat – torej artiklov, ki so bili do sedaj plačljivi z gotovino. Vrednostni boni so uvedeni za vse obrate TOZD in oddelek družbene prehrane v Straži. Trenutna vrednost bona znaša 70.000 din. Glede na novost objavljamo navodilo o uporabi in ravnanju z vrednostnimi boni.

Iz enakih razlogov s 1. 6. 1989 ukinjamo prodajo cigaret v oddelku družbene prehrane.

Navodilo o uporabi in ravnanju z vrednostnimi boni

1. Vrednostni boni so uvedeni za nakup pijače in delicat v oddelku družbene prehrane in obratih TOZD in DSSS s sedežem v Straži.
2. Vrednost bonov določi oddelek družbene prehrane in jih nabavlja za vse obrate TOZD in DSSS s sedežem v Straži.
3. Obrati TOZD dvigujejo bone za potrebe delavcev v oddelku družbene prehrane in jih na osnovi izstavljenih faktur mesečno poravnajo.
4. Delavec dviguje vrednostne bone v obratu pri osebi, kjer dviguje tudi bloke za malico ali kosilo.
5. Vsak delavec lahko dvigne v tekočem mesecu neomejeno število bonov; znesek dvignjenih bonov se mu odtegne od OD ob prvem izplačilu. Za izgubljeni bon odgovarja sam, denar se ne vrača.
6. Vrednostni boni se lahko koristijo v oddelku družbene prehrane in v katerem koli obratu v Straži.
7. Neporabljeni boni so prenosljivi iz meseca v mesec.
8. V kolikor se znesek na bonu ne izide glede na dvig, se razlika vpiše na nov bon, zato mora vsak delavec pravočasno poskrbeti za dvig novih bonov. V kolikor novega bona nima, nakup ni možen.
9. Oseba, ki izdaja pijačo in druge artikle, mora biti pri evidenci koriščenja dosledna.
10. Vsaka zloraba vrednostnih bonov je sankcionirana.
11. Z uvedbo bonov se ukine vsa gotovina v oddelku družbene prehrane in bloki za pijačo v obratih v Straži.
12. Uporaba vrednostnih bonov se prične s 1. 6. 1989.

Družbeni standard

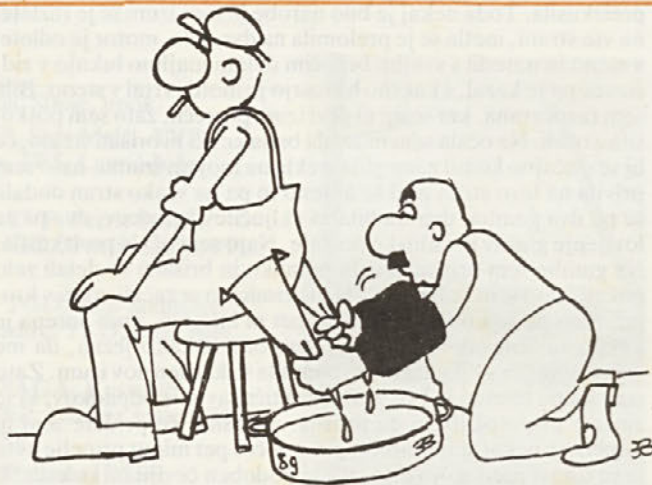
KDR DSSS objavlja prosta dela in naloge Inštruktor praktičnega dela

(2 delavca)

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe (lesar širokega profila ali mizar)
- 5 let delovnih izkušenj
- veselje do dela z mladino

Vsi zainteresirani kandidati lahko dobijo dodatne informacije v KSS DO NOVOLES, kamor lahko tudi naslovijo svoje pismene prijave v roku 8 dni od objave tega oglasa.

KDR KSSS DO Novoles objavlja prosta dela in naloge:

Samostojni komercialist II. – trženja programa finalne predelave

POGOJI:

- VI. st. komercialne ali druge ustrezne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del in nalog
- aktivno znanje tujega jezika

Vloge naj kandidati oddajo v KSS v Straži v roku 8 dni po objavi tega razpisa.

Štrajkovne izkušnje Ceneta Moznika

Piše in riše: Ivan Balog

